

KTO JE DÁVID LENČEŠ

Výkonný riaditeľ Inštitútu pre reguláciu hazardných hier Slovenskej republiky Dávid Lenčes vyštudoval Právnickú fakultu Trnavskej Univerzity. Má viac ako desaťročné skúsenosti v oblasti právneho a regulačného poradenstva v segmente hazardných hier. Od decembra 2021 do januára 2024 pôsobil ako generálny riaditeľ Úradu pre reguláciu hazardných hier. Počas svojho pôsobenia vo funkcii okrem iného inicioval prijatie Kódexu zodpovednej reklamy v oblasti hazardných hier, vďaka čomu bol Úrad pre reguláciu hazardných hier v roku 2023 nominovaný na prestížne ocenenie Global Regulatory Awards (GRAs).

REGULÁCIA HAZARDU MUSÍ STÁŤ NA DÁTACH, NIE NA MÝTOCH

Inštitút pre reguláciu hazardných hier (IPRHH) funguje na Slovensku približne rok a už dnes patrí medzi výrazných aktérov odbornej diskusie o regulácii hazardu. Jeho výkonný riaditeľ **Dávid Lenčes** v rozhovore pre Stratégie hovorí o boji proti nelegálnemu trhu, posune v oblasti zodpovedného hrania aj o tom, prečo musí byť regulácia postavená na dátach, nie na emóciách.

ČO POVAŽUJETE ZA NAJVÄČŠÍ ÚSPECH INŠTITÚTU PRE REGULÁCIU HAZARDNÝCH HIER POČAS JEHO PŘIBLIŽNE ROČNÉHO PÔSOBENIA?

Nebol to jednoduchý rok. Budovať novú odbornú platformu v prostredí, kde je hazard často vnímaný cez emócie a skratky, je náročné. O to viac ma prekvapilo, ako rýchlo sa IPRHH osvedčil. Sám som nečakal, že už v prvom roku získame takú silnú podporu a dôveru trhu, odborného prostredia a regulátora. Za najväčší úspech považujem, že sa nám podarilo vybudovať reálnu odbornú platformu, ktorá má váhu v praxi a zároveň dokáže spájať trh aj štát okolo spoločného cieľa – aby regulácia hazardu na Slovensku bola múdra, vyvážená a funkčná. IPRHH vznikol s ambíciou posunúť diskusiu od dojmov k faktom a dnes vidno, že sa to darí. Aktuálne máme 24 členov, čo predstavuje približne 75 percent trhu, takže inštitút je reprezentatívny a trh mu zveril mandát byť nositeľom štandardov a zodpovednosti.

ČO SA PODARILLO NAPLNÍŤ Z PÔVODNÝCH AMBÍCIÍ?

Vyzdvihol by som najmä dve veci. Prvou je, že sme tému nelegálneho hazardu prestali „iba pomenúvať“ a začali ju merať a odborne mapovať, vrátane reprezentatívneho prieskumu v spolupráci so SAV a publikácie Čierna kniha nelegálneho hazardu, ktorá priniesla dáta aj konkrétne návrhy riešení. Druhou je posun do každodennej praxe regulácie. IPRHH aktívne pripomienkuje metodiky a legislatívu, pripravuje odborné stanoviská a zároveň pomáha členom s aplikáciou pravidiel – od AML a riadenia rizík až po citlivé oblasti, ako je označovanie prevádzok

či hranice reklamy. Vďaka tomu sa výrazne zlepšila kvalita odbornej komunikácie už vo fáze tvorby regulácie, teda ešte predtým, než vzniknú pravidlá, ktoré sa potom roky komplikovane opravujú.

A ČO VÁS PREKVAPIL NAJVIAC?

Okrem dôvery trhu aj to, že pri vecnom prístupe a opretí sa o fakty existuje na strane regulátora a niektorých tvorcov politik reálna ochota počúvať. V prostredí, kde je hazard často komunikovaný skreslene, je práve toto kľúčové, aby rozhodnutia stáli na dátach a odbornosti, nie na mýtoch, a aby legálny trh bol vnímaný ako súčasť riešenia, nie ako univerzálny vinník.

KDE STE SA ZA TEN ROK POSUNULI PRE ŠTÁT A REGULÁTORA? MÁTE POCIT, ŽE JE DNES HLAS INŠTITÚTU VIAC POČÚŤ PRI TVORBE ALEBO ÚPRAVÁCH REGULÁCIE?

Ako odborná platforma sme sa posunuli z fázy nového hráča do pozície partnera, s ktorým sa v praxi počítá. Nie preto, že by sme si to o sebe mysleli, ale preto, že prinášame regulátorovi a štátu konkrétne podklady, pripomienky a riešenia, od metodík a výkladov až po legislatívu, a v mnohých prípadoch boli tieto vstupy aj reálne vypočítané. Dnes už platí, že keď sa otvára dôležitá téma v regulácii hazardu, hlas IPRHH je v diskusii prítomný a je počutý. Najviditeľnejšie sa to ukázalo na téme nelegálneho hazardu, hoci zďaleka nejde o jedinou oblasť, kde sme boli aktívni. Práve tu však bolo najlepšie vidieť, ako môže odborná práca prejsť z analýzy do konkrétnej zmeny pravidiel. Výskum, ktorý sme realizovali so Sociologickým ústavom

SAV, priniesol do verejnej aj odbornej debaty tvrdé fakty o rozsahu problému a jeho rizikách. A čo je kľúčové – nezostali sme len pri diagnostike. V Čiernej knihe nelegálneho hazardu sme ponúkli konkrétne riešenia a odporúčania, ktoré sa následne pretavili aj do praxe. Pri novelizácii zákona o hazardných hrách v septembri 2025 sa novela zamerala predovšetkým na boj proti nelegálnemu hazardu a viacero odporúčaní z Čiernej knihy sa do nej premietlo. Pre mňa je to jeden z ukázkových príkladov toho, ako chceme a budeme fungovať aj v ďalších regulačných témach – prinášať fakty, formulovať riešenia a pomáhať nastavovať reguláciu tak, aby bola účinná a vyvážená.

HOVORILI STE O POTREBE MÚDREJ, VYVÁŽENEJ REGULÁCIE. VIDÍTE PO ROKU FUNGOVANIA INŠTITÚTU KONKRÉTNE POSUNY?

Otvorene musím povedať, že vidím konkrétne posuny a pozitívne signály smerom k múdrej a vyváženej regulácii, najmä v tom, ako sa o nej na Slovensku začalo diskutovať a ako sa pripravuje. Môj dlhodobý postoj je jednoduchý – ak má regulácia v hazarde skutočne chrániť verejný záujem, fungovať preventívne a zároveň obmedzovať nelegálny trh, potrebuje tri základné piliere: predvídateľnosť, stabilitu a kooperáciu. Bez nich vznikajú pravidlá, ktoré sa síce dobre komunikujú, ale v praxi sú ťažko vykonateľné, obchádzateľné alebo dokonca kontraproduktívne. Najväčší posun preto vnímam v oblasti procesu a prístupu. Čoraz viac sa ukazuje, že reguláciu nemožno tvoriť „od stola“, ale musí byť postavená na odbornej znalosti špecialistov, na dátach a na včasnej komunikácii s tými,

ktorí ju budú aplikovať. Práve tu má IPRHH svoju rolu – prinášame do debaty odborné stanoviská, pripomienkujeme metodiky aj legislatívne návrhy a pomáhame nastaviť pravidlá tak, aby boli efektívne, vymožiteľné a férové. V praxi sa to prejavuje tým, že regulátor aj štát majú k dispozícii partnera, ktorý vie pomenovať dopady regulácie dopredu, ešte predtým, než sa z dobrého úmyslu stane nefunkčné opatrenie.

A KDE SA TO PREJAVILO NAJVIAC?

Podľa mňa najmä v kombinácii legislatívy a prístupu regulátora. V tom, že rastie ochota opierať rozhodnutia o fakty, porovnania a reálne skúsenosti z trhu. Samozrejme, je na čom ešte pracovať – najmä v tom, aby sa tento prístup stal štandardom naprieč štátom a medzi tvorcami politik, aby sa odborná diskusia diala systematicky a včas, nie až v momente, keď sú návrhy „hotové“ a priestor na korekcie je minimálny. Zároveň však vnímam, že sme na najlepšej ceste. Čoraz viac sa potvrdzuje, že vyvážená regulácia nie je kompromis na úkor ochrany verejnosti, ale práve naopak je to najefektívnejší spôsob, ako zabezpečiť, aby ochranné mechanizmy fungovali, legálny trh niesol zodpovednosť a nelegálny hazard nemal priestor rásť na chybách systému.

JEDNOU Z VEĽKÝCH TÉM BOL BOJ PROTI NELEGÁLNEMU HAZARDU, NAJMÄ V ONLINE PRIESTORE. PODARIL SA ZA POSLEDNÝ ROK LEPŠIE ZMAPOVAŤ TENTO PROBLÉM ALEBO POSUNÚŤ RIEŠENIA, KTORÉ BY HO OBMEDZOVALI?

Za posledný rok sa nám podarilo urobiť jednu z najdôležitejších vecí. Nelegálny online hazard sme prestali len tušiť a začali sme ho merať. V reprezentatívnom prieskume na vzorke 2 000 respondentov vyšlo, že 28,2 percent dospeléj populácie má za posledných 12 mesiacov skúsenosť s online hazardom – teda približne 1,24 milióna ľudí. Zároveň je alarmujúce, že 23,7 percent hráčov priznalo hranie na nelicencovaných platformách (asi 296-tisíc ľudí) a ďalších 24,1 percent nevie posúdiť, či prevádzkovateľ má slovenskú licenciu. Prakticky to znamená, že viac než pol milióna ľudí môže byť vystavených nelegálnemu trhu. Zistili sme aj prečo tomu tak je. Ľudí lákajú vyššie bonusy, lepšie kurzy či jednoduchšia registrácia a čo je skutočne veľký problém, viac ako 13 percent uviedlo ako dôvod svoj zápis v registri vylúčených osôb, teda že si nemôžu legálne zahrať hazardné hry u legálnych prevádzkovateľov. Zároveň až 43,2 percent nevie rozlíšiť, či online reklama propaguje licencovaného alebo nelegálneho operátora. Aj preto sme v Čiernej knihe nelegálneho hazardu okrem dát priniesli konkrétne opatrenia – od rýchlejšej blokácie nelegálnych webov a platieb až po technologický monitoring a osveta. Aktuálne pracujeme

aj na dvoch významných projektoch, ktoré môžu boj s nelegálnym hazardom výrazne posilniť – včas o nich budeme informovať. A pre každého, kto má záujem, Čierna kniha je u nás v inštitúte dostupná bezplatne.

AKÝ VÝVOJ STE ZAZNAMENALI V OBLASTI ZODPOVEDNÉHO HRANIA A OCHRANNÝCH MECHANIZMOV PRE HRÁČOV? VIDÍTE REÁLNE ZMENY V PRAXI, ALEBO SME ZATIAĽ SKÔR VO FÁZE NASTAVOVANIA RÁMCOV?

Zodpovedné hranie je pre nás jedna z kľúčových tém, pretože ak má mať legálny hazard dlhodobu spoločenskú legitimitu, musí mať rovnako silný dôraz na ochranu hráča ako na samotnú reguláciu trhu. Za posledný rok vidím posun najmä v tom, že sa zodpovedné hranie prestáva vnímať ako povinná kapitola a čoraz viac sa prekladá do konkrétnych aktivít a praxe. Silným symbolom aj praktickým výstupom bol Týždeň zodpovedného hrania, ktorý IPRHH prvýkrát v histórii Slovenska zastrešil a nastavil ako celospoločenskú informačno-edukačnú kampaň. Jej dosah ukázal, že téma má vo verejnom priestore miesto – len v online prostredí sme dosiahli viac ako 2,2 milióna zobrazení, po započítaní televíznych spotov celkovo vyše 4 milióny zobrazení. Redakčné a PR výstupy priniesli 8 464 unikátnych prečítaní a televízne a rozhlasové reportáže zasiahli približne 430 tisíc divákov a poslucháčov. Považujem to skutočne za výborný výsledok činnosti IPRHH v tejto oblasti a vďaka patrí aj podpore zo strany našich členov, ktorí túto kampaň podporili. Zároveň však otvorene hovorím, že sme stále aj vo fáze nastavovania rámcov, najmä pokiaľ ide o štandardizáciu nástrojov, včasnú identifikáciu rizikového správania a to, aby bola pomoc dostupná jednoduchšie a skôr, než sa z problémom stane kríza. Práve tu je úloha IPRHH pokračovať v stanovenom kurze – spájať expertízu, nastavovať štandardy, tlačiť na prevenciu a robiť z ochrany hráčov nie slogan, ale merateľnú súčasť fungovania trhu.

”Tému nelegálneho hazardu sme prestali iba pomenúvať a začali ju merať a odborné mapovať.

MARKETING A REKLAMA HAZARDNÝCH HIER BOLI SILNOU TÉMOU AJ MINULÝ ROK. ZMENILO SA PODĽA VÁS ZA POSLEDNÝCH 12 MESIACOV NIEČO V KULTÚRE KOMUNIKÁCIE STÁVKOVÝCH SPOLOČNOSTÍ?

Podľa mňa vidno pozitívny posun v kultúre komunikácie stávkových spoločností – a to najmä v tom, že reklama sa začína stále viac vnímať ako súčasť širšej zodpovednosti voči verejnosti. V legálnom trhu rastie citlivosť na to, kde, ako a komu sa komunikácia zobrazuje, a zároveň aj ochota nastavovať si vlastné prísnejšie pravidlá nad rámec minima, ktoré vyžaduje zákon. Je to dôležité, lebo reklama pri hazarde nie je obyčajný marketing. Otvplyvňuje vnímanie rizika a pri zlej praxi zbytočne podkopáva dôveru v celý sektor. Zároveň však platí, že toto je oblasť, kde sa nedá „zakrižikovať hotovo“. Najväčšie výzvy dnes vidím v online priestore, najmä pri rýchlo sa meniacej digitálnej reklame, affiliate modeloch či spoluprákach s influencerami, kde sa hranica medzi obsahom a reklamou ľahko rozmazáva. Ale netýka sa to len internetu. V praxi je stále veľmi viditeľná aj propagácia v kamennom priestore – či už v okolí prevádzok, v retailových sieťach alebo v rôznych formách outdooru. Zároveň treba rozumieť aj kontextu. V prostredí, kde sa priestor pre legálnych prevádzkovateľov postupne zužuje, konkurencia je silná a zároveň tu máme prítomný rozsiahly nelegálny trh, je prirodzené, že sa každý snaží presadiť a zviditeľniť. O to dôležitejšie však je, aby sa táto snaha držala v rámci pravidiel a nešla „na hranu“ spôsobom, ktorý poškodzuje dôveru verejnosti alebo vytvára tlak na zraniteľné skupiny. Práve tu vidím veľký priestor pre samoreguláciu – teda dohodu trhu na jasných štandardoch nad rámec zákona, podobne ako sa to podarilo pri Kódexe zodpovednej reklamy. Takýto prístup je často rýchlejší, flexibilnejší a v praxi účinnejší, lebo nastavuje spoločnú latku a kultúru správania skôr, než problém musí riešiť štát tvrdými zákazmi.

AKO FUNGUJE SAMOREGULÁCIA V PRAXI? UKÁZALO SA, ŽE KÓDEXY A DOBROVOĽNÉ ZÁVÄZKY TRHU MAJÚ REÁLNY DOPAD, ALEBO NARÁŽAJÚ NA SVOJE LIMITY?

Samoregulácia funguje v praxi vtedy, keď má tri veci – jasné pravidlá, ochotu väčšiny trhu ich dodržiavať a mechanizmus, ktorý vie odlíšiť „papier“ od reality. Za posledný rok sa ukázalo, že dobrovoľné záväzky v hazardnom odvetví vedia mať reálny dopad, najmä tam, kde ide o citlivé témy a kde je rýchlosť dôležitejšia než čakať na dlhý legislatívny proces. Príkladom je Kódex zodpovednej reklamy, kde sa trh dohodol na štandardoch reklamnej praxe v najcitlivejších oblastiach, ktoré idú nad rámec minima zákona a posúvajú kultúru marketingu smerom k väčšej zodpovednosti. Pre verejnosť je to dôležité, pretože samoregulácia dokáže reagovať pružnejšie na nové formy reklamy a nové kanály, ktoré zákon často nestíha. Zároveň si ale netreba nič idealizovať. Samoregulácia naráža na limity vždy, keď vzniká pokušenie „ísť na hranu“,

”Reguláciu nemôžno tvoriť od stola, ale musí byť postavená na odbornej znalosti špecialistov, na dátach a na včasnej komunikácii s tými, ktorí ju budú aplikovať.

pretože v konkurenčnom prostredí chce byť každý viditeľný. A práve preto je kľúčové, aby kódexy neboli len deklaráciou, ale aby existovala aj kontrola dodržiavania, vyhodnocovanie a tlak na nápravu, keď sa pravidlá porušujú. Aj tu vidím rolu IPRHH byť garantom odborných štandardov, vytvárať priestor na dohodu trhu a zároveň nastavovať jasné očakávania, že zodpovednosť nie je marketingová nálepka, ale praktické správanie. Ak to zhrniem, samoregulácia je veľmi silný nástroj, keď dopĺňa reguláciu štátu – dokáže kultivovať trh rýchlejšie a inteligentnejšie. Jej efektívnosť však stojí na tom, či má trh odvahu držať spoločnú latku aj vtedy, keď to nie je najľahšia cesta.

SKÚSTE POMENOVAŤ PRIORITY INŠTITÚTU PRE REGULÁCIU HAZARDNÝCH HIER NA NAJBLIŽŠÍ ROK. ČO POVAŽUJETE ZA KLÚČOVÉ, ABY SA SLOVENSKÝ HAZARDNÝ TRH POSÚVAL SPRÁVNYM SMEROM?

Na najbližší rok máme tri jasné priority, ktoré spolu tvoria jeden cieľ, aby sa slovenský hazardný trh posúval smerom k vyššej ochrane verejnosti, vyššej vymožitelnosti pravidiel a vyššej dôvere.

1. Tvrdziť a modernejší zásah proti nelegálnemu hazardu.

Nelegál je dnes najväčší nepriateľ ochrany hráča aj férového trhu – obchádza pravidlá, neplatí dane, nemá ochranné mechanizmy a často cieľi na zraniteľných. Našou prioritou je prinášať a presadzovať účinné nástroje (technologické aj systémové) a zároveň poskytovať dáta a riešenia, ktoré sú v praxi realizovateľné.

2. Zodpovedné hranie ako merateľný štandard, nie slogan.

Chceme posunúť ochranné mechanizmy od rámcov k praxi - skoršia identifikácia rizikového správania, lepšia prevencia, jednoduchší prístup k pomoci a jednotnejšie štandardy naprieč trhom.

Zodpovedné hranie musí byť viditeľné v tom, čo hráč reálne zažije – nie iba v deklaráciách. Práve pre tento účel máme v pláne zriadiť poradný orgán, zložený z odborníkov a aktívne spolupracovať v rámci výskumu s liečebným ústavom na Prednej Hore.

3. Predvídateľná a stabilná regulácia cez odborný dialóg.

Najlepší výsledok pre verejnosť vzniká vtedy, keď sa pravidlá pripravujú včas, odborne a s pochopením dopadov. Našou prioritou je byť partnerom štátu a regulátora pri tvorbe metodík a legislatívy tak, aby regulácia bola účinná, vymožitelná a zároveň neotvárala priestor pre nelegálny trh.

Kľúčové je, aby sa slovenský hazard posúval správnym smerom bez extrémov, a to prísne voči nelegálu a rizikám, férovo a predvídateľne voči legálnym hráčom a maximálne zodpovedne voči verejnosti.